Tema: Odraščanje
Besedilo: Deklica Liam (besedilo prirejeno po članku iz revije Plus, sept. 2010)
Cilj: Učenci se spoznajo s težavami odraščanja/življenja v drugih državah in le-te primerjajo s svojim.
Starost: Učenci od 13 let naprej
Stopnja znanja: Nadaljevalna
Avtorica: Tatjana Bukvič
Opombe: Dejavnost je bila izvedena pri dopolnilnem pouku slovenščine v Srbiji v šol. letu 2012/13.

Dejavnosti pred branjem besedila
Govorjenje: Učenci odgovarjajo na vodena vprašanja. *(„S kom se pogovorite, ko imate težave? Mislite, da je vaše otroštvo srečno? Pojasnite. Kaj vas dela srečne? Katera domača opravila morate opraviti vsak dan? Ali poznate koga, ki ne hodi v šolo? Kaj bi radi postali, ko odrastete? Kdo vam pri uresničevanju poklicnih želja pomaga? Ali imate možnosti, da pridete do željenega cilja? Kakšne značajske lastnosti mora imeti človek, da lahko opravlja določen poklic? Kako, mislite, je to v drugih državah? ...")* Pri tem so pozorni, da uporabljajo čim več slovenskih besed, da poslušajo drug drugega.
Branje besedila
Poslušanje: Učenci poslušajo glasno učiteljičino branje besedila. Branje: Učenci tiho individualno berejo besedilo, pri tem podčrtujejo neznane jim besede.
Po branju besedila
Govorjenje: Učenci glasno obnavljajo prebrano besedilo, sprašujejo in drug drugemu pojasnjujejo. Na svojih oblačilih in obutvi preverijo poreklo izdelave. Komentirajo. Pisanje: Vodeno rešujejo učni list. Vrednotenje: Učenci primerjajo in vrednotijo življenje otrok v tujih državah in ga primerjajo s svojim.
Dodatno delo/domača naloga
Učenci tvorijo krajše besedilo, v katerem predstavijo poklic: a. ki bi ga želeli opravljati, ko odrastejo. V njem morajo zapisati vsaj pet lastnostnih pridevnikov, ki vrednotijo človeka s tem poklicem. b. ki ga opravlja eden od staršev. V njem morajo zapisati vsaj pet lastnostnih pridevnikov, ki vrednotijo človeka s tem poklicem. c. Učenci tvorijo krajše besedilo, v katerem se predstavijo in zapišejo svoj značaj ter želje za prihodnost.

»Made in Vietnam«

Vir: PLUS, 2010

Vietnamska deklica Liam ima pri štirinajstih letih mnogo načrtov. Šola ji pomeni vse, nekoč bi rada postala zdravnica. Prosti čas najraje preživlja doma, ob svoji družini. Ampak Liam še zdaleč ni kot vsako dekle. Vsak dan mora v tovarno, kjer v zatohlih in vročih prostorih, ki so napolnjeni s strupenimi hlapi lepila, trdo dela tudi do petnajst ur na dan.

Liam prihaja z vietnamskega podeželja, pri trinajstih pa se ji je življenje obrnilo na glavo. Oče je zbolel in ni več mogel delati, zato so šolski učbeniki postali razkošje, ki si ga njena družina ni več mogla privoščiti. Čez noč je morala šolske klopi zamenjati za delo na riževih poljih, in ko je nekoč povodenj uničila pridelek, ji ni preostalo drugega, kot da začne delati v tovarni, oddaljeni skoraj štiri ure hoje od domače vasi.

Tovarna, kjer izdelujejo modne športne copate, pa je vse kaj drugega, kot je pričakovala. Garaško delo v nečloveških razmerah pod strogim nadzorničinim pogledom, ki za vsako napako zmanjša plačilo ali kaznuje s palico. A vzdržati mora, saj bi brez njenega dohodka (22 evrov na mesec) družina težko preživela. S prijatelji iz tovarne se trudijo in iščejo načine, kako povedati resnico nemškim inšpektorjem, da v tovarni še zdaleč ni tako, kot prikazuje lastnik tovarne.

Prirejeno po reviji PLUS, sept. 2010

1. Odgovorite na vprašanja.

O kom govori besedilo?

_____

Koliko je stara deklica Liam in **kje** živi ?

_____

Kaj si želi početi Liam, ko bo odrasla?

_____

Zakaj je nehala obiskovati šolo?

_____

V treh povedih opišite razmere, **v katerih** poteka delo v tovarni.

_____

2. Razložite naslov besedila.

3. Obkrožite črke pred pravilnimi trditvami.

a) Liam redno obiskuje šolo, čeprav dela v tovarni.
b) Zaradi očetove bolezni je Liamina družina ostala brez dohodkov.
c) Liam je delala tudi na riževih poljih.
č) Do tovarne vsak dan pešači več kot tri ure.
d) Nemški lastniki so obljubili, da bodo izboljšali razmere v tovarni.

4. Povežite besede v levem stolpcu z ustreznimi pomeni v desnem.

1. odraščati	a) ostati kje kljub neugodnim okoliščinam
2. izkoriščati	b) ki zaradi neprezračenosti neprijetno učinkuje
3. prikazovati	c) dajati podatke, informacije o čem
4. vzdržati	d) uslužbenka, ki vodi in nadzoruje delo
5. nadzornica	e) vsota, ki jo kdo v določenem razdobju prejme za svoje delo
6. dohodek	f) razlitje, razširjenje velike količine vode po kaki površini
7. zatohel	g) neplačano si prilaščati proizvode tujega dela
8. povodenj	h) postajati odrasel; ne več biti otrok

5. Opis značaja: Kakšna je deklica Liam?

	Res je	Ni res
pogumna		
obupana		
delovna		
vzdržljiva		
preplašena		
nebogljena		
brezskrbna		
otročja		

vztrajna		

6. Podčrtano poved v 1. odstavku besedila spremenite tako, da bo v prihodnjem in preteklem času.

Prosti čas najraje preživlja doma, ob svoji družini.

Prihodnjik: _____

Preteklik: _____

7. Vstavite pravilno obliko glagola v sedanjem času.

Deklici Liam in Kim (delati) _____ v tovarni.
Otroci po svetu pogosto s svojim delom (preživljati) _____ tudi starše.
Lastnik tovarne (izkoriščati) _____ njihovo stisko.

8. Odgovorite na vprašanja in zamenjajte podčrtane samostalnike z osebnimi zaimki (ga, jo).

Ali si že kdaj bral revijo PLUS? Da, _____.
Ali si razumel vsebino članka? Da, _____.

9. Popravite napačne oblike podčrtanih samostalnikov.

Liam v tovarna dela za 22 evrov na mesec. _____
Starši ji niso mogli kupiti šolske učbenike. _____
Pri geografiji smo se učili o življenje otrokov v Vietnamu. _____

10. S svojimi besedami pojasnite, kaj pomeni:

Deklica je morala čez noč zamenjati šolske klopi za delo.
Deklica je morala trdo delati.
Življenje se ji je obrnilo na glavo.
Šolski učbeniki so postali razkošje.
Delo je bilo garaško.

11. V besedilo vstavite pravilne oblike samostalnikov.

Na svetu še vedno izkoriščajo (otroci) _____, ki morajo v (tovarna, mn.) _____delati za zelo malo (denar) _____. Veliko (izdelek, mn.) _____ znanih blagovnih (znamke) _____ nastane prav v azijskih (država, mn.) _____ . Vsi bi si morali prizadevati, da bi naredili konec temu (izkoriščanje) _____. Pomisli, kako lepo bi bilo, če bi Liam lahko spet hodila k (pouk) _____ .